

Els laboratoris de lectura: espais de joc i descoberta literària

Què són i com van néixer?

Els laboratoris de lectura són un format d'activitat que va néixer a la biblioteca pública per sumar-se a altres activitats que ja estaven molt consolidades com l'hora del conte o els clubs de lectura.

Els vam definir com:

«un espai de creació per a les famílies que convida a experimentar al voltant de la lectura, entesa en el sentit més ampli del terme: llegir amb tots els sentits, la lectura d'imatges i sons, la creació literària com un joc, la imaginació poètica com a forma artística».

Què aporten de nou?

Els laboratoris van néixer d'una necessitat. Des de les biblioteques de Catalunya buscàvem un espai on posar en circulació llibres trencadors i de qualitat per observar com els rebien grans i petits, per teoritzar a partir de la mateixa pràctica, compartir i avaluar l'experiència resultant.

Els laboratoris ens permeten establir un vincle estret amb les famílies al llarg del seu recorregut lector.

El seu format atrau adults que potser no vindrien a una xerrada i esdevé una formació encoberta per acostar-los autors,

autors i obres, i ajudar-los a ampliar la mirada crítica.

Pensant en els infants, els laboratoris són una ocasió per a compartir un espai i un temps de qualitat amb el seus pares i mares: llegint, xerrant i jugant al voltant d'un llibre.

Què passa en un laboratori?

El format obert i experimental pot fer pensar que es basen en la improvisació, però segueixen un guió molt estudiat.

Per a cada sessió s'escull un tema o concepte i uns llibres que es vulguin ensenyar. Després d'un període de documentació, es defineix la dinàmica, el fil conductor, els materials necessaris i l'ambientació de l'espai.

En un laboratori es poden explicar contes, mostrar àlbums, relacionar obres artístiques, projectar imatges, convidar autors i autores, etc. Però sempre hi ha temps per escoltar, parlar, llegir i expressar-se.

Què no és un laboratori?

Com que els laboratoris volen sorprendre i trencar dinàmiques seria fàcil desviar-nos dels nostres objectius lectors. Per evitar això vam elaborar aquest decàleg, elaborat entre tots els assistents

a les I Jornades de Laboratoris de lectura de la Biblioteca Roca Umbert de Granollers:

1. El llibre és la font d'inspiració, el punt de partida i el d'arribada.
2. La presència física del llibre i una estona de lectura compartida entre infants i adults és irrenunciable.
3. El dinamitzador pot ser extern, però el laboratori neix d'un objectiu o necessitat de la biblioteca, amb la complicitat de la sala infantil.
4. Els llibres són el motor d'una experiència que pot incloure, o no, un taller plàstic, però que no té en cap cas el producte com a objectiu.
5. La recerca de la bellesa en la presentació i la cura de l'estètica de l'espai en són també trets diferencials. Els petits detalls i els objectes aporten valor a l'experiència, la completen i faciliten la disposició de les famílies.
6. Es busca crear experiències especials, afectives i vivencials al voltant de la lectura i els llibres, que perdurin a la memòria dels infants.
7. Es mostra la diversitat del fons de la biblioteca. En lloc de classificar els llibres, es desclassifiquen i es busquen nous vincles entre ells.
8. Les famílies no són receptores passives, sinó que se'ls demana una implicació molt activa. El dinamitzador els cedeix tot el protagonisme per passar a ser un guia o acompanyant.
9. La creativitat és el que ens permet, partint dels llibres o les històries, arribar a noves formes d'expressió: jocs literaris, artístics, teatrals, musicals...
10. Hi ha la voluntat de documentar el seu funcionament i difondre les propostes a la xarxa, per poder ser compartides, avaluades, millorades i adaptades.